

Anketa o radnoj snazi

Sektor za statistiku stanovništva i društvene statistike
Odsjek tržišta rada
Federalni zavod za statistiku

- [1. Kontakt](#)
- [2. Ažuriranje metapodataka](#)
- [3. Statistički prikaz](#)
- [4. Mjerna jedinica](#)
- [5. Referentni period](#)
- [6. Ovlašti institucija](#)
- [7. Povjerljivost](#)
- [8. Politika objavljivanja](#)
- [9. Učestalost diseminacije](#)

- [10. Dostupnost i jasnoća](#)
- [11. Upravljanje kvalitetom](#)
- [12. Relevantnost](#)
- [13. Tačnost i pouzdanost](#)
- [14. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja](#)
- [15. Usklađenost i uporedivost](#)
- [16. Trošak i opterećenje](#)
- [17. Revizija podataka](#)
- [18. Statistička obrada](#)
- [19. Komentar](#)

S.01 Kontakt

S.01.1	Organizacija za kontakt	Federalni zavod za statistiku
S.01.2	Jedinica u organizaciji za kontakt	Sektor za statistiku stanovništva i društvene statistike, Odsjek za statistiku tržišta rada
S.01.3	Ime osobe za kontakt	1) Anes Smailbegović 2) Samka Avdić
S.01.4	Funkcija osobe za kontakt	1) Stručni savjetnik za statistiku zaposlenosti i nezaposlenosti 2) Šef odsjeka za statistiku tržišta rada
S.01.5	Poštanska adresa osobe za kontakt	Zelenih beretki 26, 71 000 Sarajevo
S.01.6	Adresa elektronske pošte osobe za kontakt	1) anes.smailbegovic@fzs.ba 2) samka.avdic@fzs.ba

S.01.7	Broj telefona osobe za kontakt	1) +387 33 407 027 2) +387 33 407 033
S.01.8	Broj telefaksa osobe za kontakt	+387 33 226 151

S.02 Ažuriranje metapodataka

S.02.1	Posljednja certifikacija metapodataka	19.12.2025.
S.02.2	Posljednje objavljivanje metapodataka	26.12.2025.
S.02.3	Posljednje ažuriranje metapodataka	26.12.2025.

S.03 Statistički prikaz

S.03.1 Opis podataka

Na osnovu podataka prikupljenih Anketom o radnoj snazi, vrši se praćenje, mjerenje i ocjenjivanje ekonomskih i društvenih kretanja u Federaciji BiH. Glavni cilj Ankete o radnoj snazi je dobijanje podataka o tri osnovna, međusobno isključiva kontingenta stanovništva: zaposlenih, nezaposlenih i osoba izvan radne snage. Kada je riječ o zaposlenima, Anketa o radnoj snazi registruje njihov profesionalni status (samozaposlenici, zaposlenici i pomažući članovi), oblik svojine u kojoj rade, prava koja ostvaruju na poslu, zanimanje i djelatnost, broj radnih sati itd. U slučaju nezaposlenih osoba, Anketa o radnoj snazi ispituje metode traženja posla, dužinu traženja posla, prethodno radno iskustvo itd. Osim navedenih kategorija, istražuju se i demografske, socioekonomske, obrazovne i druge karakteristike stanovništva.

S.03.2 Sistem klasifikacija

Prilikom šifriranja i obrade podataka dobijenih ovom anketom, korištene su sljedeće klasifikacije:

- Klasifikacija djelatnosti KD BiH 2010, koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara EU statističkoj klasifikaciji djelatnosti NACE Rev. 2, uporedivoj sa Klasifikacijom djelatnosti Ujedinjenih naroda (ISIC Rev.4),
- Klasifikacija zanimanja u FBiH 2008, koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji zanimanja (ISCO - 08),
- Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja (ISCED – 2011),
- Klasifikacija polja obrazovanja (ISCED-F 2013), koja dopunjava Međunarodnu standardnu klasifikaciju obrazovanja (ISCED - 2011),
- Međunarodna klasifikacija statusa u zaposlenosti (ISCE - 93).

S.03.3 Obuhvat sektora

Demografski podaci prikupljaju se za sve članove domaćinstva koji žive u izabranim stambenim jedinicama a podaci o radnoj aktivnosti za članove domaćinstva starosti od 15 do 89 godina.

S.03.4 Statistički pojmovi i definicije

Radno sposobno stanovništvo obuhvata sve osobe starosti od 15 do 89 godina, podijeljene u dvije osnovne kategorije: radnu snagu (ekonomski aktivno) i osobe izvan radne snage.

Radnu snagu ili ekonomski aktivno stanovništvo čine zaposlene osobe starosti od 15 do 89 godina i nezaposlene osobe starosti od 15 do 74 godine.

Zaposlene osobe se definiraju kao osobe starosti od 15 do 89 godina (u navršenim godinama na kraju referentne sedmice) koje su tokom referentne sedmice pripadale jednoj od sljedećih kategorija:

(a) osobe koje su tokom referentne sedmice radile najmanje jedan sat za plaću ili dobit, uključujući pomažuće članove domaćinstva;

- (b) osobe s poslom ili poslovanjem koje tokom referentne sedmice privremeno nisu radile, ali su povezane sa svojim poslom, pri čemu su sljedeće grupe povezane s poslom:
- osobe koje ne rade zbog godišnjeg odmora ili praznika, odredbi o radnom vremenu, bolovanja, porodijskog odsustva,
 - osobe koje učestvuju u obuci/osposobljavanju u vezi sa poslom,
 - osobe na roditeljskom odsustvu koje primaju i/ili imaju pravo na dohodak ili naknadu povezanu s poslom ili čije bi roditeljsko odsustvo trebalo trajati tri mjeseca ili kraće,
 - sezonski radnici izvan sezone koji su nastavili redovno obavljati zadaće i dužnosti u vezi sa poslom ili poslovanjem, isključujući ispunjavanje pravnih ili administrativnih obaveza,
 - osobe koje privremeno ne rade iz drugih razloga ako je očekivano trajanje odsutnosti tri mjeseca ili kraće, te
- (c) osobe koje proizvode poljoprivredne proizvode većinom namijenjene prodaji ili razmjeni.

Osobe koje sudjeluju u proizvodnji za vlastite potrebe, volonteri, neplaćeni pripravnici i pojedinci koji sudjeluju u drugim oblicima rada, nisu uključeni u zaposlenost po osnovu tih aktivnosti. U Anketi o radnoj snazi se ne uzima u obzir formalni status osobe koja se anketira, već se radni status te osobe određuje na osnovu stvarne aktivnosti obavljane u referentnoj sedmici.

Prema Klasifikaciji profesionalnog statusa zaposlenih, oni se dijele na samozaposlene osobe, zaposlenike i pomažuće članove u porodičnom poslu.

Nezaposlene osobe se definiraju kao osobe starosti od 15 do 74 godine:

- koje u toku referentne sedmice nisu bile zaposlene, tj nisu obavljale nijedan plaćeni posao;
- koje su trenutno raspoložive za plaćeni rad, odnosno bile su raspoložive za plaćeni rad u roku od dvije sedmice nakon referentne sedmice kao zaposlenici ili samozaposlenici;
- koje aktivno traže posao, odnosno preduzele su aktivnosti traženja posla tokom četiri sedmice koje su prethodile referentnoj sedmici ili su pronašle posao na kojem će početi raditi najkasnije u roku od tri mjeseca nakon referentne sedmice.

Aktivno traženje posla uključuje aktivnosti praćenja oglasa za posao, objavljivanje oglasa ili javljanje na oglase, objava ili ažuriranje CV-a (biografije) na internetu, kontaktiranje poslodavca direktno, raspitivanje o poslu kod prijatelja, rodbine ili poznanika, stupanje u kontakt sa Zavodom za zapošljavanje, stupanje u kontakt sa privatnom agencijom za zapošljavanje, učestvovanje u testiranju, razgovoru ili ispitivanju kao dio postupka zapošljavanja i pripreme za osnivanje preduzeća. Samo osoba koja je u prethodne četiri sedmice preduzimala jedan od aktivnih koraka s ciljem pronalaženja posla može se smatrati nezaposlenom osobom.

Osobe izvan radne snage su osobe starosti od 15 do 89 godina koje nisu svrstane u zaposleno ili nezaposleno stanovništvo, odnosno sve osobe koje u referentnoj sedmici nisu obavljale nijedan plaćeni posao, nisu aktivno tražile posao ili nisu bile u mogućnosti da počnu da rade u roku od dvije sedmice nakon isteka referentne sedmice.

Osnovni indikatori koji se izvode iz Ankete o radnoj snazi su:

Stopa aktivnosti je procentualno učešće aktivnog stanovništva (radne snage) u radno sposobnom stanovništvu.

Stopa zaposlenosti je procentualno učešće zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu.

Stopa nezaposlenosti je procentualno učešće nezaposlenih osoba u radnoj snazi.

S.03.5 Statistička jedinica

Izveštajna jedinica u Anketi je domaćinstvo koje živi u stambenoj jedinici izabranoj u uzorak, a jedinica posmatranja je svaki član izabranog domaćinstva.

S.03.6 Statistička populacija

Ciljnu populaciju čine privatna domaćinstva sa područja Federacije BiH. Demografski podaci prikupljaju se za sve članove domaćinstva. Podaci o radnoj aktivnosti prikupljaju se za članove domaćinstva starosti od 15 do 89 godina koji su živjeli ili namjeravaju živjeti u posmatranom domaćinstvu najmanje 12 mjeseci.

S.03.7 Referentno područje

Federacija Bosne i Hercegovine

S.03.8 Vremenski obuhvat

Od 2006 do 2019. Godine Anketa o radnoj snazi se provodila jedanput godišnje u proljeće. Od 2020 anketa se provodi kao kontinuirano istraživanje tokom cijele godine zbog čega je došlo do prekida serije podataka.

S.03.9 Bazni period

Nije primjenljivo

S.04 Mjerna jedinica

Broj osoba u hiljadama (000).
Stope u procentima (%).

S.05 Referentni period

Većina podataka se odnosi na ekonomsku aktivnost osoba u konkretnoj kalendarskoj sedmici, od ponedjeljka do nedjelje, koja se naziva referentnom sedmicom. Određeni broj podataka se odnosi na druge periode (četiri sedmice, ili godina dana u odnosu na referentnu sedmicu).

Anketa o radnoj snazi se od januara 2020. godine provodi kao kontinuirano istraživanje. Svaka sedmica u toku godine je referentna sedmica, nakon koje slijedi sedmica anketiranja.

S.06 Ovlasti institucija

S.06.1 Pravni akti i drugi sporazumi

Zakon o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ br. 63/03 i 9/09);
Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2022 - 2024 i
Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2024. godinu.

Preporuke ILO i regulative EC vezane za Anketu radne snage - ARS (Labour Force Survey - LFS):
Regulativa (EU) 2019/1700 Evropskog parlamenta i Vijeća od 10. oktobra 2019. godine i Provedbena regulativa Komisije (EU) 2019/2240 od 16. decembra 2019. godine, kada je riječ o metodologiji, organizaciji, proceduri uzorkovanja, dizajnu upitnika i definicijama zaposlenosti i nezaposlenosti.

Anketa o radnoj snazi u 2024. godini je dio Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za period 2022 - 2024 i Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH za 2024. godinu. Ovo istraživanje je zajednički projekat tri statističke institucije u BiH (Agencija za statistiku BiH, Republički zavod za statistiku RS i Federalni zavod za statistiku), koje su timski radile na izradi instrumentarija za provođenje Ankete o radnoj snazi (obrasci, uputstva, program za unos i obradu podataka), njenoj realizaciji na terenu, izradi i analizi podataka.

S.06.2 Dijeljenje podataka

- Agencija za statistiku BiH
- Na zahtjev i druge institucije uz obavezu potpisivanja memoranduma o povjerljivosti podataka

S.07 Povjerljivost

S.07.1 Politika povjerljivosti

Povjerljivost statističkih podataka je zahtijevana Zakonom o statistici u Federaciji BiH („Službene novine FBiH” 63/03 i 9/09), a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Tako se u članu 37. Zakona o statistici u Federaciji BiH navodi da "Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašteni organi i ustanove preduzet će sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge, a ne u statističke svrhe", a u članu 38. istog Zakona se kaže "Lica koja imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa".

Potpisivanjem Memoranduma o razumijevanju, korisnici podataka koji imaju pristup individualnim podacima se obavezuju:

- tretirati individualne anonimizirane podatke kao povjerljive u skladu sa pravilima, regulativama i procedurama,
- obezbijediti adekvatnu zaštitu individualnih podataka u skladu sa pravilima, regulativama i procedurama,
- zaštititi transfer mikropodataka i uništiti medije na kojima su podaci, kao i prateću dokumentaciju pet dana nakon publikovanja rezultata.

Publikovani rezultati ankete su apsolutno nepristrasni i politički neutralni.

S.07.2 Postupanje s povjerljivim podacima

Statističku povjerljivost određuju članovi [36. do 39. Zakona](#) o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" 63/03 i 9/09) i svi zaposlenici Federalnog zavoda za statistiku dužni su ih se pridržavati:

Član 37. - „Tokom prikupljanja, obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašćeni organi i ustanove poduzeće sve neophodne mjere organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korišćenja u druge a ne u statističke svrhe.“

Član 38. - „Osobe koje imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.“

Član 39. - „U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica“.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovoga člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim osobama te da će ih nakon upotrebe uništiti.

Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje.

S.08 Politika objavljivanja

S.08.1 Kalendar objavljivanja

Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.

S.08.2 Pristup kalendaru objavljivanja

<https://fzs.ba/wp-content/uploads/2025/06/Kalendar-publikovanja-2025..pdf>

S.08.3 Dostupnost korisnicima

Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno.

Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (<http://fzs.ba/index.php/publikacije/>) i u bazi podataka (<http://www.px-web.fzs.gov.ba/>).

S.09 Učestalost diseminacije

Podaci iz Ankete o radnoj snazi se diseminiraju na kvartalnoj i godišnjoj osnovi u skladu sa Kalendarem objavljivanja.

S.10 Dostupnost i jasnoća

S.10.1 Saopćenja

Saopćenja u kojima se objavljuju podaci su:

- Saopćenje "Anketa o radnoj snazi 2024 za prvi kvartal"
- Saopćenje "Anketa o radnoj snazi 2024 za drugi kvartal"
- Saopćenje "Anketa o radnoj snazi 2024 za treći kvartal"
- Saopćenje "Anketa o radnoj snazi 2024 za četvrti kvartal"
- Saopćenje "Anketa o radnoj snazi 2024 – godišnji prosjek"

Kvartalna i godišnja saopćenja dostupna su na zvaničnoj internet stranici www.fzs.ba.

Link za pristup saopćenjima: <https://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/ankete/>.

S.10.2 Publikacije

Publikacije u kojima se objavljuju podaci su:

- "Statistički godišnjak/ljetopis Federacije BiH"
- "Žene i muškarci u FBiH".

Publikacije su dostupne na sljedećim on- line linkovima:

<https://fzs.ba/index.php/publikacije/>

S.10.3 Mrežna baza podataka

Podaci iz Ankete o radnoj snazi nisu dostupni putem on-line baze podataka.

S.10.3.1 AC1. Tabele s podacima – konsultacije

Ne postoji procedura za evidentiranje broja pristupa podacima Ankete o radnoj snazi. Ovaj indikator treba biti razvijen u saradnji sa IT osobljem.

S.10.4 Pristup mikropodacima

Članom 39. Zakona je propisano:

"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.

O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."

U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.

S.10.5 Ostalo

Podaci se diseminiraju i putem odgovora na pisane zahtjeve korisnika prema njihovoj specifikaciji.

S.10.5.1 AC 2. Metapodaci – konzultacije

Federalni zavod za statistiku još uvijek nema uspostavljen sistem meta podataka, ali sastavni dio svake publikacije su neki pokazatelji koji će ući u sistem meta podataka.

S.10.6 Dokumentacija o metodologiji

Od 2021. godine Federalni zavod za statistiku u saradnji sa Agencijom za statistiku Bosne i Hercegovine i Republičkim zavodom za statistiku Republike Srpske je počeo sa primjenom nove, redizajnirane metodologije Ankete o radnoj snazi. Redizajn ankete odvija se na osnovu i u skladu s novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća, koja je stupila na snagu 1. januara 2021. godine.

Anketa o radnoj snazi se provodi u skladu sa standardima i preporukama Međunarodne organizacije rada (International Labour Organisation - ILO), kao i sa regulativama Evropskog statističkog ureda (EUROSTAT): Regulativa (EU) 2019/1700 Evropskog parlamenta i Vijeća od 10. oktobra 2019. godine i Provedbena regulativa Komisije (EU) 2019/2240 od 16. decembra 2019. godine, primjenjuje se kada je riječ o metodologiji, organizaciji, proceduri uzorkovanja, dizajnu upitnika i definicijama zaposlenosti i nezaposlenosti.

Metodološki dokument koji se odnosi na ovo istraživanje objavljen je na web stranici Federalnog zavoda za statistiku: <https://fzs.ba/wp-content/uploads/2021/04/METODOLO%C5%A0KI-DOKUMENT-ANKETA-O-RADNOJ-SNAZI-ARS.pdf>

S.10.6.1 AC 3. Stopa potpunosti metapodataka

Sistem meta podataka još nije razvijen.

S.10.7 Dokumentacija o kvaliteti

Izvještaj o kvalitetu za Anketu o radnoj snazi koji se sačinjava i publikuje u godišnjoj dinamici dostupan je na linku: <https://fzs.ba/index.php/2024/12/18/izvjestaj-o-kvalitetu-anketa-o-radnoj-snazi-2023/>

S.11 Upravljanje kvalitetom

S.11.1. Osiguranje kvalitete

FZS slijedi preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF). Više, u vezi osiguranja kvaliteta, se nalazi u dokumentu - Implementacija Kodeksa prakse evropske statistike u Federalnom zavodu za statistiku - samoprocjena i buduće aktivnosti <https://fzs.ba/?s=Kodeks+prakse>

S.11.2. Procjena kvalitete

Završna faza statističke aktivnosti je ukupna evaluacija za koju se koriste informacije iz svih procesa, od dizajniranja instrumenata istraživanja i prikupljanja podataka do objavljivanja podataka i povratnih informacija od korisnika. Ove informacije koriste se za izradu izvještaja o kvalitetu koji sadrži opis svih procesa statističke aktivnosti i navodi prednosti i nedostatke vezane za kvalitet kao i indikatore kvaliteta.

Izvještaji o kvalitetu za ovo istraživanje nalaze se na linku: <https://fzs.ba/index.php/statisticki-standardi/>

S.12 Relevantnost

S.12.1 Potrebe korisnika

Ključni korisnici podataka iz Ankete o radnoj snazi po glavnim grupama segmentacije su:

- Javni sektor (Vijeće ministara BiH, Vlade entiteta i distrikta Brčko; ministarstva; Direkcija za ekonomsko planiranje; Direkcija za evropske integracije; Agencija za rad i zapošljavanje BiH i zavodi za zapošljavanje; Agencija za ravnopravnost spolova i Gender centri itd.)
- Poslovni subjekti
- Nauka, istraživanje i obrazovanje (fakulteti i istraživački centri, udruženja građana, pojedinci i sl.)
- Opća javnost
- Mediji (RTV kuće i printani mediji)
- Strani korisnici (Eurostat; Međunarodna organizacija rada, Svjetska banka; IMF; UNDP; ambasade stranih država; strani mediji).

S.12.2 Zadovoljstvo korisnika

Na nivou Federalnog zavoda za statistiku uspostavljena je anketa o zadovoljstvu korisnika podacima i odnosi se na sve statističke podatke.
Nije provedeno posebno istraživanje o zadovoljstvu korisnika ovim proizvodom tj. Anketom o radnoj snazi za nivo Federacije BiH.
Zadovoljstvo korisnika uglavnom se prati preko njihovih zahtjeva za podacima određene vrste, te na osnovu učestalosti istovrsnih zahtjeva za određenim podacima odlučuje se o objavljivanju istih, ukoliko se to ocijeni opravdanim.

S.12.3 Potpunost

Od 2021. godine Anketa o radnoj snazi se provodi prema redizajniranoj metodologiji usklađenoj sa novom Regulativom Evropskog parlamenta i Vijeća.
Regulativa (EU) 2019/1700 Evropskog parlamenta i Vijeća od 10. oktobra 2019. godine i Provedbena regulativa Komisije (EU) 2019/2240 od 16. decembra 2019. godine, odnosi se na metodologiju, organizaciju, proceduru uzorkovanja, dizajn upitnika i definicije zaposlenosti i nezaposlenosti.
Rezultati Ankete o radnoj snazi 2024 objavljeni su za četiri kvartala i za godinu.

S.12.3.1 R1. Stopa potpunosti podataka (P)

Za ovo istraživanje se izračunavaju svi ključni pokazatelji, koji se zahtijevaju prema međunarodnim standardima. Podaci su prikazani po spolu, pojedinim starosnim grupama, tri osnovna sektora djelatnosti, nivoima obrazovanja, položaju u zaposlenju, dužini radnog vremena, trajanju nezaposlenosti.

S.13 Tačnost i pouzdanost

S.13.1 Ukupna tačnost

Intervali pouzdanosti (povjerljivosti), standardna devijacija, koeficijent varijacije se računaju za osnovne pokazatelje: ukupno stanovništvo, radno sposobno stanovništvo, radnu snagu, zaposlene, nezaposlene, osobe izvan radne snage i osobe 15-64 godina, stopu aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti.

S.13.2 Uzoračka pogreška i A1 indikatori uzoračke pogreške (U)

Greške uzorkovanja se javljaju kod istraživanja koja se temelje na slučajnom uzorku, i nastaju kao posljedica činjenice da se u istraživanju ne posmatra cijela populacija, već samo dio te populacije tj. uzorak. Najvažniji statistički pokazatelji reprezentativnosti i tačnosti uzorka su standardna devijacija, interval pouzdanosti i koeficijent varijacije.

Greške uzorkovanja su objavljene za sljedeće statistike i/ili varijabe: stopu aktivnosti, stopu zaposlenosti i stopu nezaposlenosti.

Kao provjera pouzdanosti indikatora koristi se koeficijent varijacije (CV) i interval pouzdanosti.

U ARS anketi prihvaćena je sljedeća notacija:

- () Podatak je manje siguran, ako je koeficijent varijacije (CV) manji od 0,20, a jednak ili veći od 0,10 ili, izraženo u procentima, $10\% \leq CV < 20\%$
- (()) Podatak je nesiguran, ako je koeficijent varijacije (CV) manji od 0,30, a jednak ili veći od 0,20 ili, izraženo u procentima, $20\% \leq CV < 30\%$
- . Podatak je ekstremno nesiguran, ako je koeficijent varijacije (CV) jednak ili veći od 0,30 ili, izraženo u procentima $CV \geq 30\%$.

S.13.2.1 A1. Indikatori uzoračke pogreške (P)

Intervali pouzdanosti (povjerljivosti), standardna devijacija, koeficijent varijacije - ARS 2024

	Procjena	Standardna devijacija	Donja 95 % granica povjerljivosti	Gornja 95 % granica povjerljivosti	Koeficijent varijacije %
Stope (%)					
Stopa aktivnosti 15-89	49,8	0,3	49,1	50,5	0,7
Stopa zaposlenosti 15-89	42,7	0,4	41,9	43,4	0,9
Stopa nezaposlenosti 15-74	14,3	0,5	13,3	15,4	3,8

S.13.3 Neuzoračka pogreška i A4
Stopa neodgovora jedinice za P i A5
Stopa neodgovora na određenu varijablu (U)

Stope neodgovora po kvartalima - odnos broja domaćinstva iz uzorka od kojih nije dobijen odgovor (broj upitnika ARS2) i ukupnog uzorka umanjen za prekomjerni obuhvat, pomnožen sa 100.

Kvartali 2024	Stopa neodgovora (%)	Broj domaćinstava koja su dala odgovor	Broj domaćinstava prekomjerni obuhvat	Broj domaćinstava neodgovora	Ukupan uzorak	Ukupan uzorak umanjen za prekoobuhvat
Kvartal 1	20,0	4.678	30	1.171	5.879	5.849
Kvartal 2	20,5	4.632	40	1.192	5.864	5.824
Kvartal 3	22,2	4.543	24	1.298	5.865	5.841
Kvartal 4	21,3	4.613	15	1.252	5.880	5.865
Ukupno za 2024. godinu	21,0	18.466	109	4.913	23.488	23.379

S.13.3.1 Pogreška obuhvata

Stopa prekomjernog obuhvata je udio jedinica (nerelevantnih) dostupnih u okviru, koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. Obzirom da obično ne posmatramo sve jedinice okvira, nego samo izabrane u uzorak, moramo taj udio procijeniti podacima o (ne)relevantnosti jedinica u uzorku. Jedan od razloga prekomjernog obuhvata je vremenska razlika između ažuriranja Glavnog okvira i izbora uzorka. Određen broj jedinica u neodgovoru je imao obilježje prazan stan, ali nismo dobili informacije o dužini trajanja i razlozima zašto su stambene jedinice prazne. Kako se pomenuto ažuriranje Glavnog okvira obavlja neposredno prije samog terenskog rada ARS ankete samo su osobe koje su napustile BiH i nemaju se namjeru vratiti najmanje 1 godinu, osobe koje su umrle u periodu između dva perioda prikupljanja podataka (okvira i ankete ili između 2 prikupljena perioda ankete) ili su prešle u kolektivno domaćinstvo tretirani kao prekomjerni obuhvat. Osobe koje nisu prijavljene na adresi gdje stvarno stanuju, nisu problem prilikom prvog puta prikupljanja podataka za te osobe, ako na izabranoj adresi neko živi, jer se u tom slučaju obuhvata zatečeno domaćinstvo.

S.13.3.1.1 A2. Stopa nadobuhvata

Prosječna stopa neponderisanog prekomjernog obuhvata iznosi 0,5 %. Ciljanoj populaciji iz okvira uzorka prosječno ne pripada 0,5 % jedinica.

S.13.3.1.2 A3. Udio zajedničkih jedinica

U ovom istraživanju se ne kombinuju podaci (ne koriste jedinice) iz dva ili više izvora.

S.13.3.2 Pogreška mjerenja

Za Anketu o radnoj snazi podaci se prikupljaju metodama CAPI i CATI, putem laptopa za prvo anketiranje i putem telefona za ponovljeno anketiranje, u kojima postoji mogućnost automatskih kontrola i provjera pitanja, odnosno odgovora.

Stoga su greške nastale greškom anketara prilikom popunjavanja upitnika (ili greškom operatera prilikom unosa podataka) svedene na minimum. Kontrole su ugrađene u Blaise aplikaciju za unos podataka (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja i sl.), čime se smanjuju greške nastale unosom podataka. Tokom obrade podataka radi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola unesenih vrijednosti prema rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička kontrola djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti, položaju u zaposlenju, statusu u obrazovanju itd.

S.13.3.3 Pogreška neodgovora

Greške neodziva mogu biti tretirane kao greške neodgovora cijelog domaćinstva, neodgovora varijable, tj. neodgovora na pojedina pitanja iz upitnika. Kod neodziva cijelog domaćinstva analiza se uglavnom radi prema razlozima neodgovora.

S.13.3.3.1 A4. Stopa neodgovora jedinice (P)

Anketom je u 2024. godini obuhvaćeno 23.488 domaćinstava. Prosječna stopa neodziva u 2024. godini bila je 21,0%.

S.13.3.3.2 A5. Stopa neodgovora na određenu varijablu (P)

Nemamo neodgovora varijable, jer je anketa koncipirana na način da pitanja iz kojih se izvode ključne varijable moraju imati vrijednosti. Ovo je obezbjeđeno putem filtera-skokova (koje sadrži većina pitanja u upitniku) koji onemogućavaju dalje anketiranje ukoliko nedostaje odgovor na neko od pitanja.

S.13.3.4 Pogreška obrade

Greške koje se i pored logičkih kontrola mogu javiti tokom procesuiranja podataka otklanjaju se kroz listanje kontrola nakon završenog unosa podataka. Ove kontrole upozoravaju da pojedine vrijednosti odstupaju od zadatih intervala. Ukoliko se ustanovi da greška realno postoji ista se kroz program koriguje. Nije nužno da svako odstupanje znači i grešku.

S.13.3.5 Pogreška izbora modela

S.14 Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

S.14.1. Pravodobnost i TP2

Pravodobnost konačnih rezultata (U)

Pravovremenost objavljivanja podataka predstavlja vremenski razmak između posljednjeg dana referentnog perioda na koji se podaci odnose i datuma objavljivanja.

S14.1.1 TP1. Pravodobnost – prvih rezultata (P)

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Ø 2024
Referentni period	25.03.- 31.03.	24.06.- 30.06.	23.09.- 29.09.	23.12.- 29.12.	29.12.2024.
Datum objave prvih rezultata	26.06.2024.	13.09.2024.	13.12.2024.	14.03.2025.	28.03.2025.
Vremenski razmak	31. 03.+ 87 dana (T+3 mj.)	30. 06.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 09.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 12.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 12.+ 89 dana (T+ 3 mj.)

Rezultati Ankete o radnoj snazi 2024, za prvi kvartal objavljeni su 87 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za drugi kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za treći kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za četvrti kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za godinu dana objavljeni su 89 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

S.14.1.2 TP2. Pravodobnost konačnih rezultata (P)

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Ø 2024
Referentni period	25.03.- 31.03.	24.06.- 30.06.	23.09.- 29.09.	23.12.- 29.12.	29.12.2024.
Datum objave prvih rezultata	26.06.2024.	13.09.2024.	13.12.2024.	14.03.2025.	28.03.2025.
Vremenski razmak	31. 03.+ 87 dana (T+3 mj.)	30. 06.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 09.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 12.+ 75 dana (T+3 mj.)	29. 12.+ 89 dana (T+ 3 mj.)

Rezultati Ankete o radnoj snazi 2024, za prvi kvartal objavljeni su 87 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za drugi kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za treći kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

Rezultati za četvrti kvartal objavljeni su 75 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).
Rezultati za godinu dana objavljeni su 89 dana nakon kraja referentnog perioda (T+3 mj.).

S.14.2. Poštovanje rokova objavljivanja i TP3 Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje (U)

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Ø 2024
Referentni period	25.03.- 31.03.	24.06.- 30.06.	23.09.- 29.09.	23.12 - 29.12.	29.12.2024.
Najavljeni datum objave prvih rezultata	14.06.2024.	13.09.2024.	13.12.2024.	14.03.2025.	28.03.2025.
Datum objave prvih rezultata	26.06.2024.	13.09.2024.	13.12.2024.	14.03.2025.	28.03.2025..
Vremenski razmak	14.06.+ 12	13.09..+ 0	13.12.+ 0	14.03.+ 0	28.03.+ 0

Tačnost objavljivanja podataka predstavlja interval između datuma objavljivanja podataka i najavljenog datuma objavljivanja prema kalendaru publikovanja Federalnog zavoda za statistiku.
Prvi rezultati su ujedno i konačni.

S.14.2.1 TP3. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje (P)

Rezultati Ankete o radnoj snazi za prvi kvartal 2024. su objavljeni sa 12 dana kašnjenja u odnosu na kalendar publikovanja statističkih podataka za 2024. godinu.

S.15 Usklađenost i uporedivost

S.15.1 Uporedivost – geografska

Moguće je poređenje sa rezultatima Ankete o radnoj snazi u drugim Evropskim zemljama, jer su primijenjene iste regulative.

S.15.1 CC1. Koeficijent asimetričnosti kod oglednih statistika

Koeficijent asimetrije (nepodudarnosti) se ne računa za ovo istraživanje.

S.15.2. Uporedivost – tokom vremena i CC2 Dužina uporedivih vremenskih serija (U)

Zbog prelaska na novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u 2021. godini došlo je do prekida serije podataka. Rezultati Ankete o radnoj snazi 2021, 2022, 2023 i 2024 nisu uporedivi sa rezultatima kontinuirane Ankete o radnoj snazi 2020 i rezultatima godišnjih anketa o radnoj snazi provedenih u periodu od 2006. do 2019. godine.

S.15.2.1 CC2 Dužina uporedivih vremenskih serija (P)

Vrijednost indikatora je 4.

S.15.3. Usklađenost među područjima

S.15.3.1 Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Podatke o broju zaposlenih iz Ankete o radnoj snazi možemo porediti sa podacima o zaposlenima dobivenih obradom podataka koji su preuzeti iz administrativnog izvora, Porezne uprave Federacije BiH. Podatke o broju nezaposlenih iz Ankete o radnoj snazi možemo porediti sa podacima o broju nezaposlenih osoba koje se vode na evidencijama zavoda za zapošljavanje.

Zaposleni: $CH1 = (787.762 - 547.660) / 547.660 = 0,4384$

Broj zaposlenih koji je rezultat anketnog istraživanja veći je za 43,8% od broja zaposlenih koji se dobije kao rezultat obrade podataka o zaposlenima iz administrativnog izvora, za 2024. godinu.

Nezaposleni: $CH1 = (131.916 - 260.281) / 260.281 = - 0,4931$

Broj nezaposlenih koji je rezultat anketnog istraživanja manji je za 49,3% od broja nezaposlenih koji se dobije kao rezultat zvanične evidencije broja nezaposlenih u zavodima za zapošljavanje, za 2024. godinu.

Definicija radne snage u Anketi o radnoj snazi polazi od stvarne uključenosti pojedinca na tržištu rada, u referentnoj sedmici, bez obzira na njegov formalni status.

Definicija radne snage iz administrativnih evidencija polazi od formalnog, registrovanog statusa osoba.

Iz ovog proizilazi da administrativni podaci obuhvataju samo registrovane zaposlene osobe, dok ARS obuhvata ukupnu zaposlenost, koja se izvodi na osnovu statusa osobe u aktivnosti u sedmici posmatranja. Preciznije rečeno, ARS obuhvata, pored formalno zaposlenih osoba, i kategorije zaposlenih koje ne obuhvataju administrativni izvori podataka: samozaposleni u poljoprivredi, neplaćeni pomažući članovi domaćinstva, zaposleni po ugovoru o djelu, privremeno ili povremeno zaposleni i zaposleni u neformalnoj ekonomiji.

Zbog toga je broj zaposlenih iz ankete veći od broja zaposlenih koji se dobije iz administrativnog izvora.

Federalni zavod za statistiku u 2018. godini je prestao publikovati podatke o broju zaposlenih osoba u Federaciji BiH, koji su prikupljeni putem Mjesečnog izvještaja o zaposlenim i plaći (Rad-1) i počeo sa obradom i objavljivanjem podataka iz administrativnog izvora, Porezne uprave Federacije BiH. Na ovaj način se obezbjedio puni obuhvat podataka za razliku od ranijih godina kada su se putem istraživanja (Rad-1) prikupljali podaci od pravnih subjekata sa 10+ zaposlenih.

Podaci o nezaposlenim osobama sadrže ukupan broj nezaposlenih koji se vode u evidencijama Federalnog zavoda za zapošljavanje, dok se podaci o nezaposlenosti iz Ankete o radnoj snazi izvode iz podataka koji su prikupljeni anketiranjem osoba u domaćinstvima, prema EU kriterijima po kojima su nezaposleni osobe starosti od 15 do 74 godine:

1. koje u toku referentne sedmice nisu bile zaposlene, tj nisu obavljale nijedan plaćeni posao;
2. koje su trenutno raspoložive za plaćeni rad, odnosno bile su raspoložive za plaćeni rad u roku od dvije sedmice nakon referentne sedmice kao zaposlenici ili samozaposlenici;
3. koje aktivno traže posao, odnosno preduzele su aktivnosti traženja posla tokom četiri sedmice koje su prethodile referentnoj sedmici ili su pronašle posao na kojem će početi raditi najkasnije u roku od tri mjeseca nakon referentne sedmice.

Uporedivost podataka je ograničena iz sljedećih razloga:

Izvor podataka: administrativni podaci se temelje na propisanim evidencijama i na formalnom statusu osoba, dok se anketni podaci temelje na podacima dobijenim direktnim anketiranjem osoba u okviru domaćinstava izabranih slučajnim uzorkom.

Izveštajna jedinica: jedinica izvještavanja za prikupljanje podataka o zaposlenim je Porezna uprava Federacije BiH. Federalni zavod za zapošljavanje je zvanični proizvođač statistike nezaposlenosti. Jedinica izvještavanja u Anketi o radnoj snazi je svaki član slučajno izabranog domaćinstva.

Period posmatranja: administrativni podaci se odnose na zadnji dan u mjesecu, dok se anketni podaci odnose na aktivnost ispitanika u referentnoj sedmici.

Metod prikupljanja: podaci o zaposlenim preuzimaju se u formi baza podataka iz Porezne uprave Federacije BiH na daljnju statističku obradu. Podaci o nezaposlenim preuzimaju se od Federalnog zavoda za zapošljavanje kao zvaničnog proizvođača statistike nezaposlenosti. Anketni podaci se prikupljaju anketiranjem članova domaćinstava koja su izabrana u uzorak, direktno CAPI metodom i putem telefona CATI metodom.

Periodika prikupljanja: administrativni podaci se prikupljaju mjesečno, dok se anketa provodi kontinuirano tokom godine.

Definicije zaposlenosti i nezaposlenosti: administrativni podaci obuhvataju samo osobe koje se vode u službenim evidencijama, dok anketni podaci u zaposlene osobe uključuju sve osobe koje su obavljale bilo kakvu aktivnost u referentnoj sedmici za koju su plaćene (u novcu ili naturi), bez obzira na njihov formalni status. Pored formalno zaposlenih osoba ova kategorija uključuje i samozaposlene u poljoprivredi, neplaćene pomažuće članove domaćinstva, zaposlene po ugovoru o djelu, privremeno ili povremeno zaposlene i zaposlene u neformalnoj ekonomiji.

U nezaposlene osobe, prema Anketi o radnoj snazi, spadaju sve osobe koje zadovoljavaju EU kriterije za njihovo svrstavanje u nezaposlene osobe (osobe starosti od 15 do 74 godine koje u toku referentne sedmice nisu bile

zaposlene, tj nisu obavljale nijedan plaćeni posao, koje su trenutačno raspoložive za plaćeni rad, odnosno bile su raspoložive za plaćeni rad u roku od dvije sedmice nakon referentne sedmice kao zaposlenici ili samozaposlenici i koje aktivno traže posao, odnosno preduzele su aktivnosti traženja posla tokom četiri sedmice koje su prethodile referentnoj sedmici ili su pronašle posao na kojem će početi raditi najkasnije u roku od tri mjeseca nakon referentne sedmice).

S.15.3.2 Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Nije primjenjivo.

S.15.4 Usklađenost – unutrašnja

Nije dostupno

S.16 Trošak i opterećenje

Troškovi Federalnog zavoda za statistiku za Anketu o radnoj snazi u 2024. godini sastoje se od troškova ugovorenih i drugih potrebnih usluga i ostalih troškova. Fakturirani troškovi za ARS 2024 su iznosili ukupno 177.185,22 KM, od čega se većina troškova odnosi na ugovorene i druge potrebne usluge (izdaci za plaćanja anketarima, šifrantima i operaterima). U troškovima nisu iskazane plaće zaposlenih u Federalnom zavodu za statistiku.

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan faktor koji utiče na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o radnoj snazi u 2024. bilo je 128 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u upitnik, sudjelovanje u Anketi predstavlja znatno opterećenje ispitanika.

Kao pokazatelj opterećenosti izvještajnih jedinica procjenjujemo vrijeme, koje izvještajne jedinice provedu za učešće u anketi.

Anketa u domaćinstvima za koja je dobijen odgovor/odziv (domaćinstva za koja je popunjen upitnik ARS1), u prosjeku je trajala 18 minuta po domaćinstvu, a po članu domaćinstva prosječno 6 minuta.

Potrošnja vremena, za domaćinstva koja nisu sudjelovala u anketi (domaćinstva za koja je popunjen upitnik ARS2), nije uključena.

S.17 Revizija podataka

S.17.1. Politika revizije podataka

Zbog prelaska na novu, redizajniranu metodologiju Ankete o radnoj snazi u 2021. godini došlo je do prekida serije podataka. Rezultati Ankete o radnoj snazi 2021, 2022, 2023 i 2024 nisu uporedivi sa rezultatima kontinuirane Ankete o radnoj snazi 2020 i rezultatima godišnjih anketa o radnoj snazi provedenih u periodu od 2006. do 2019. godine, kako zbog periodike provođenja tako i zbog početka procesa kalibriranja podataka prema procjenama broja stanovnika od 2020. godine.

Nije izvršena revizija podataka za prethodne godine.

Za ovo istraživanje rezultati se objavljuju jedanput, bez revizija. Rezultati obuhvaćaju sve pokazatelje na tržištu rada koji su u skladu s Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

S.17.2. Praksa revizije podataka i A6 prosječna veličina revizije podataka za U

Nije provedena revizija podataka. Rezultati za svaki kvartal su publikovani jedanput, kao konačni rezultati.

S.17.2.1 A6. A6 Prosječna veličina revizije podataka (P)

Nije izvršena revizija podataka za prethodne godine.

Za ovo istraživanje rezultati se objavljuju jedanput, bez revizija. Rezultati obuhvaćaju sve pokazatelje na tržištu rada koji su u skladu s Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

S.18 Statistička obrada

S.18.1 Izvorni podaci

Izvor podataka za kontinuirano istraživanje Anketa o radnoj snazi su domaćinstva koja se nalaze na teritoriji Federacije BiH.

Podaci se prikupljaju direktnim anketiranjem - intervjuisanjem svih članova domaćinstva koji žive u uzorkom izabranim stambenim jedinicama (CAPI metoda), u slučaju prvog anketiranja domaćinstava. Kasnije prilikom ponovljenog anketiranja domaćinstava ista se anketiraju CATI metodom ukoliko su prilikom prvog anketiranja ustupila broj telefona na koji se mogu anketirati. Ukoliko domaćinstva nisu dala broj telefona prilikom prvog anketiranja tada se i u ponovljenom anketiranju anketiraju CAPI metodom tj. direktnom posjetom domaćinstvu. U Federaciji BiH anketom su obuhvaćena 5.880 uzorkom izabrana domaćinstva po jednom kvartalu. Uzorkom su obuhvaćena privatna domaćinstva, a nisu obuhvaćena kolektivna domaćinstva (studentski i đачki domovi, domovi za djecu i omladinu ometenu u razvoju, domovi za socijalno ugroženu djecu, domovi za penzionere, stare i iznemogle, domovi za odrasle invalide, manastiri, samostani i slično). Uzorak je dizajniran kao stratificirani dvoetapni slučajni uzorak.

S.18.2 Učestalost prikupljanja podataka

Anketa o radnoj snazi se provodi kontinuirano tokom godine a rezultati se publikuju kvartalno.

S.18.3 Prikupljanje podataka

Podaci se prikupljaju direktnim anketiranjem - intervjuisanjem svih članova domaćinstva koji žive u uzorkom izabranim stambenim jedinicama (CAPI metoda), u slučaju prvog anketiranja domaćinstava. Kasnije prilikom ponovljenog anketiranja domaćinstava ista se anketiraju CATI metodom ukoliko su prilikom prvog anketiranja ustupila broj telefona na koji se mogu anketirati. Ukoliko domaćinstva nisu dala broj telefona prilikom prvog anketiranja tada se i u ponovljenom anketiranju anketiraju CAPI metodom tj. direktnom posjetom domaćinstvu. Za provođenje Ankete se koristi upitnik koji nije u papirnoj formi nego u elektronskoj formi, i koji anketari ili operateri za telefonsko anketiranje popunjavaju kroz aplikaciju.

Podaci se, kod prvog pojavljivanja domaćinstva, prikupljaju direktnim anketiranjem - intervjuisanjem svih članova domaćinstva koji žive u uzorkom izabranim stambenim jedinicama (CAPI). Kod ponovljenog anketiranja, ukoliko su domaćinstva dala broj telefona prilikom prvog anketiranja, vrši se telefonsko anketiranje (CATI). Odgovore u anketi daje svaki član domaćinstva za sebe, a za djecu mlađu od 15 godina roditelj ili staratelj.

Za odsutnog člana domaćinstva odgovore može dati drugi, prisutni član domaćinstva pod uslovom da je napunio 15 godina. Poželjno je da odgovor za drugog, odsutnog člana domaćinstva, daje najupućenija osoba ili nosilac domaćinstva.

Prema Zakonu o statistici u Federaciji BiH („Službene novine FBiH” br. 63/03 i 9/09), član 31., učešće u anketi je obavezno, s tim da su anketari, šifranti i operateri kao i statističko osoblje dužni da se pridržavaju odredbi Zakona o povjerljivosti individualnih podataka.

Odredbе o povjerljivosti istaknute su na statističkim obrascima ARS1 i ARS2: "Prikupljeni podaci su povjerljivi, i isti će se u skladu sa odredbama navedenih zakona, koristiti isključivo u statističke svrhe".

Većina podataka se odnosi na ekonomsku aktivnost osoba u konkretnoj kalendarskoj sedmici, od ponedjeljka do nedjelje, koja se naziva referentnom sedmicom. Određeni broj podataka se odnosi na druge periode (četiri sedmice, ili godina dana u odnosu na referentnu sedmicu).

Referentna sedmica za ARS 2024 je bila svaka sedmica u 2024. godini i prethodila je periodu terenskoga rada, odnosno anketiranja. Anketiranje je obavljeno u svakoj narednoj sedmici koja slijedi nakon referentne sedmice.

Terenski rad bio je organizovan iz centrale Federalnog zavoda za statistiku. Na prikupljanju podataka bilo je angažovano 27 anketara i 2 operatera kao i 2 šifranta za šifriranje zahtijevanih polja u bazi.

Upitnici korišteni u Anketi radne snage su:

Upitnik o odgovoru/odzivu (ARS1) i upitnik o neodgovoru/neodzivu (ARS2).

Upitnik o odgovoru/odzivu (ARS1) sastoji se iz dva dijela: ARS-1a i ARS-1b. Ova dva dijela upitnika se tehnički razlikuju.

U dijelu ARS-1a podaci se upisuju vodoravno-jedan red za jednog člana domaćinstva, dok se u dijelu ARS-1b podaci upisuju uspravno-jedna kolona za jednog člana domaćinstva.

U dijelu ARS-1a prikupljaju se demografski podaci za sve članove izabranih domaćinstava, a u dijelu ARS-1b prikupljaju se podaci o radnim karakteristikama osoba starosti 15 i više godina koje su zadovoljile uslov za prelazak u drugi dio upitnika. Ovaj dio upitnika sadrži i podatak o osobi koja je davala odgovore na pitanja, tj. da li je osoba sama za sebe davala odgovore ili je to za nju učinio drugi član domaćinstva i koji.

Dio upitnika ARS-1b podijeljen je u poglavlja po temama koje se obrađuju:

Radni status;

Glavni posao;

Drugi dodatni posao;

Prethodni posao;

Traženje posla;

Obrazovanje.

Upitnik o neodzivu (ARS 2) popunjava se u slučaju da nije ostvaren kontakt s domaćinstvom, domaćinstvo odbija saradnju, nemogućnost odgovora domaćinstva, neodgovarajući stan, odnosno domaćinstvo, novo domaćinstvo u ponovljenom anketiranju ili domaćinstvo se preselilo na novu adresu (samo za CATI).

Upitnik ARS1 – Odziv i ARS2 – Neodziv dostupni su na sljedećem on- line linku:

https://fzs.ba/wp-content/uploads/2025/04/Upitnik_AR5.pdf

S.18.4 Validacija podataka

Anketari koji anketiraju osobe u domaćinstvima obučeni su da čitaju pitanja i ponuđene modalitete odgovora iz anketnog upitnika i bilježe sve odgovore ispitanika, bez vršenja uticaja na ispitanike.

U toku samog unosa podataka u elektronsku bazu podataka (Blaise softver za anketna istraživanja), podaci se kontrolišu. U program za unos anketnih podataka ugrađene su kontrole koje onemogućavaju da se u bazu unesu računski i logički neispravni podaci. To su uglavnom "hard" kontrole koje zaustavljaju unos, ne dozvoljavaju unos neispravnih podataka.

Ovakav način unosa obezbjeđuje da, nakon završenog unosa, imamo bazu sa logički i računski prilično čistim podacima.

Ukoliko je neophodno u ovoj fazi se ponovo kontaktira domaćinstvo telefonski, da bi se korigovali podaci. Postoji određeni broj kontrola koje upozoravaju o eventualnoj grešci ali dozvoljavaju unos podataka u elektronsku bazu, a to su tzv."soft" kontrole. Unutar samog obrasca postoje određene veze između pitanja koje su definisane kroz kontrole, kao npr. da ne može osoba koja je stara 14 godina imati diplomu visoke sprema, itd.

Nije moguće unijeti podatke za domaćinstvo koje nije izabrano u uzorak. Takođe nije moguće unijeti dva puta obrazac za isto domaćinstvo.

Pored prikupljenih podataka o osobama koje su dale podatke za ARS 2024 – odgovoru, putem istog softvera za unos podataka, unose se podaci za domaćinstva za koja nisu prikupljeni podaci, tj. podaci o neodgovoru. Ne vrši se imputacija odgovora za ova domaćinstva. Zbir domaćinstva iz ove dvije baze podataka (odgovor i neodgovor) mora odgovarati ukupnom broju domaćinstava izabranih u uzorak za ARS 2024.

S.18.5 Kompilacija podataka

Analiza i obrada anketnog materijala je urađena u centralnom uredu Federalnog zavoda za statistiku.

Kod neodgovora cijelog domaćinstva (bilo da nije nađeno na adresi, ili je odbilo učešće u anketi iz nekog razloga) ne vrši se imputacija, već se korekcija radi kroz ponderisanje (korekcija inicijalnog pondera neodgovorom).

Anketa je koncipirana na način da (s obzirom na upotrebu filtera – skokova u okviru većine pitanja) ne postoji mogućnost neodgovora na neko od pitanja. Izuzetno, na pojedinim pitanjima javljaju se neadekvatne vrijednosti odgovora i u tom slučaju se vrši imputacija. Kod neadekvatnog odgovora na pitanje vrši se imputacija i to zavisno od vrste pitanja. Pri tome, imputacija se vrši samo na pitanjima bitnim za izradu publikacije, kao što su dužina traženja posla, sati rada, itd. Kod kontinuiranih varijabli se obično

primjenjuje postupak prosjeka ili medijane i to u posmatranim grupama npr. za određenu starosnu dob, određenu školsku spremu, određeno zanimanje, itd.

Kod kategorijskih varijabli koristi se ili istorijski podatak (ako postoji-npr. ARS iz prethodne godine) ili logičko zaključivanje (ako je ovih slučajeva malo) ili hot-deck metoda. Ponekad se vrši i naknadna telefonska kontrola, kad dođe do faze obrade podataka.

Procedurom ponderisanja se dobivaju nepristrasne procjene i postiže se reprezentativnost uzorka za nivo cijele populacije. Podaci ovog istraživanja se odnose na osobe te su finalno izračunati ponderi na nivou osoba. Ponderi se koriste da bi se kompenzirala nejednaka vjerovatnoća različitih osoba da budu uključene u uzorak istraživanja. Proces ponderisanja odrađen je u više uzastopnih koraka. Budući da je za izbor primarnih jedinica (PSU) korištena vjerovatnoća proporcionalna veličini (PPS) unutar stratumu to su i za izračun vjerovatnoće izbora u prvoj etapi korištene odgovarajuće formule. Unutar svake primarne jedinice uzorkovanja je u drugoj etapi (SSU), slučajnim izborom, izabrano po 15 nastanjenih stambenih jedinica čime se mogla izračunati i vjerovatnoća izbora svakog domaćinstva u ovoj etapi. Inicijalni ponder se izračunava kao recipročna vrijednost proizvoda vjerovatnoća iz prve i druge etape. Nakon ovoga se vrši korekcija inicijalnih pondera sa neodgovorom na nivou stratumu. U finalnoj fazi, ponderi se kalibriraju na procjene stanovništva po petogodišnjim starosnim grupama i spolu.

S.18.5.1 A7. Stopa imputacije

Imputiraju se pitanja (odnosno varijable), na koja su anketirane osobe dale pogrešne odgovore ili su upisane neadekvatne vrijednosti, što je ustanovljeno u fazi obrade podataka. Udio imputiranih podataka veoma je mali i nije moguće izvršiti precizan izračun stope imputiranih podataka. Imputacije iznose približno 0,1 % za sve varijable, kao što su: dužina traženja zaposlenja, sati rada, zanimanje, polje obrazovanja isl.

S18.6 Usklađivanje

S.18.6.1 Desezoniranje

Podaci Ankete o radnoj snazi se ne desezoniraju.

S.19 Komentar